4007 - Pedagogia i principis didàctics de l'AF i l'esport

Curs acadèmic: 2026-27
Facultat: Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya - Barcelona
Titulació: Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
Matèria: Educació **Tipus matèria:** Bàsica
Tipus assignatura: Bàsica
Departament: Educació Física
Idiomes: Català
Curs: 1r **Semestre:** 2n
Crèdits ECTS matèria: 12
Crèdits ECTS assignatura: 6

Configuració de l'assignatura

Crèdits ECTS teoria: 4 **Grups teoria:** 2
Crèdits ECTS pràctica: 2 **Grups pràctica:** 4
Hores de docència setmanal: 4,5

Hores de dedicació de l'alumnat

Presencials: 60
Treballs dirigits: 45
Treball autònom: 45

Professorat

Nom	Coordinador	Crèdits	Correu electrònic
Catalina Lecumberri Gómez	Sí	6	clecumberri@gencat.cat

Competències bàsiques

1. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
2. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
3. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Competències generals

1. Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica/capacitat de prendre decisions i adaptació a noves situacions).
2. Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú/capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals)
3. Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i en una tercera llengua, dominant el llenguatge especialitzat/capacitat de buscar, usar i integrar la informació).
4. Desenvolupar hàbits d'excel·lència i qualitat en la intervenció professional.

Competències específiques

1. Reconèixer i comprendre els diferents factors que condicionen l'activitat física i de l'esport.
2. Interpretar els elements, efectes i riscos que condicionen la pràctica de l'activitat física i de l'esport en

diferents àmbits professionals.
3. Aplicar els coneixements adquirits en l'activitat física i de l'esport a la pràctica professional.

Objectius

- Assolir els continguts, procediments i competències propis de l'assignatura, tot treballant de manera autònoma, crítica i continuada els sabers teòrics i les activitats pràctiques de l'àmbit de la pedagogia, l'educació i l'activitat física i de l'esport (AFiE).
- Desenvolupar estratègies de qualitat per al treball en equip i la tasca individual, buscant la responsabilitat individual enfront la tasca i el compromís i cooperació grupal.
- Fer recerca en l'àmbit educatiu/esportiu segons els paràmetres europeus de qualitat acadèmica, aprenent a identificar i aplicar els estànders científics d'alt nivell.

Continguts

- **Bloc 1: Pedagogia de l'activitat física i de l'esport. Aproximació conceptual.**
- **Bloc 2: Bases pedagògiques de l'aprenentatge (I): les intel·ligències múltiples en l'activitat física i l'esport.**
- **Bloc 3: Bases pedagògiques de l'aprenentatge (II): la determinació axiològica en l'activitat física i l'esport.**
- **Bloc 4: Bases pedagògiques de l'aprenentatge (III): la neuroeducació-física.**
- **Bloc 5: Models pedagògics per a l'ensenyament (I): els models tradicionals.**
- **Bloc 6: Models pedagògics per a l'ensenyament (II): els models i les estratègies per a la innovació docent.**
- **Bloc 7: La didàctica com a ciència per als processos d'ensenyament en l'AFiE.**
- **Bloc 8: Bases didàctiques de l'ensenyament (I): el principi d'organització de Bloom.**
- **Bloc 9: Bases didàctiques de l'ensenyament (II): el principi d'individualització i la gestió de les emocions.**
- **Bloc 10: Bases didàctiques de l'ensenyament (III): el principi d'accessibiliat. El Disseny Universal de l'Aprenentatge.**

Activitats formatives

Activitats dirigides

- Fórums/Debats
- Comentaris de text
- Portafolis
- Exposició de treballs
- Estudi de casos
- Altres

TUTORIES

Classes presencials

- Pràctica d'aula
- Lliçó Magistral

Treball autònom de l'estudiant

- Preparació de temes
- Lectures
- Estudi individual
- El·laboració d'apunts
- Altres

Treball de recerca bàsic.

Activitats d'avaluació

BLOC 1: les pràctiques.

Ponderació: 30%
Tipus: Individual o grupal
Nota mínima per a fer mitjana: 5
Permet reavaluació: Sí
Nota mínima reavaluació: 0

-Ponderació: 30% del total.

-Assistència: obligatòria en un 80%.

-Activitats grupals o individuals.

-Termini: quinzenal.

-Reavaluació: sí, a partir del 3,5.

-Nota mínima: 5 per a fer mitjana.

Objectius associats a l'activitat

- Assolir els continguts, procediments i competències propis de l'assignatura, tot treballant de manera autònoma, crítica i continuada els sabers teòrics i les activitats pràctiques de l'àmbit de la pedagogia, l'educació i l'activitat física i de l'esport (AFiE).
- Desenvolupar estratègies de qualitat per al treball en equip i la tasca individual, buscant la responsabilitat individual enfront la tasca i el compromís i cooperació grupal.
- Fer recerca en l'àmbit educatiu/esportiu segons els paràmetres europeus de qualitat acadèmica, aprenent a identificar i aplicar els estànders científics d'alt nivell.

BLOC 2: el treball de recerca.

Ponderació: 30%
Tipus: Grupal
Nota mínima per a fer mitjana: 5
Permet reavaluació: Sí
Nota mínima reavaluació: 0

-Ponderació: 30% del total.

-Assistència: obligatòria en un 80%.

-Activitat grupal.

-Termini: primer dia de les defenses.

-Reavaluació: sí, a partir del 3,5.

-Nota mínima: 5 per a fer mitjana.

Objectius associats a l'activitat

- Assolir els continguts, procediments i competències propis de l'assignatura, tot treballant de manera

autònoma, crítica i continuada els sabers teòrics i les activitats pràctiques de l'àmbit de la pedagogia, l'educació i l'activitat física i de l'esport (AFiE).
- Desenvolupar estratègies de qualitat per al treball en equip i la tasca individual, buscant la responsabilitat individual enfront la tasca i el compromís i cooperació grupal.
- Fer recerca en l'àmbit educatiu/esportiu segons els paràmetres europeus de qualitat acadèmica, aprenent a identificar i aplicar els estànders científics d'alt nivell.

BLOC 3: la defensa.

Ponderació: 10%
Tipus: Grupal
Nota mínima per a fer mitjana: 5
Permet reavaluació: Sí
Nota mínima reavaluació: 0

-Ponderació: 10% del total.

-Assistència: obligatòria en un 100%.

-Activitat grupal.

-Termini: segons calendari acadèmic.

-Reavaluació: sí, a partir del 3,5.

-Nota mínima: 5 per a fer mitjana.

Objectius associats a l'activitat

- Assolir els continguts, procediments i competències propis de l'assignatura, tot treballant de manera autònoma, crítica i continuada els sabers teòrics i les activitats pràctiques de l'àmbit de la pedagogia, l'educació i l'activitat física i de l'esport (AFiE).
- Desenvolupar estratègies de qualitat per al treball en equip i la tasca individual, buscant la responsabilitat individual enfront la tasca i el compromís i cooperació grupal.
- Fer recerca en l'àmbit educatiu/esportiu segons els paràmetres europeus de qualitat acadèmica, aprenent a identificar i aplicar els estànders científics d'alt nivell.

BLOC 4: l'examen final.

Ponderació: 30%
Tipus: Individual
Nota mínima per a fer mitjana: 5
Permet reavaluació: Sí
Nota mínima reavaluació: 0

-L'examen final inclou tots els continguts de l'assignatura (Bloc 1 + Bloc 2 + Bloc 3).

-Ponderació: 30% del total.

-Assistència: obligatòria en un 100%.

-Activitat grupal o individual.

-Termini: segons calendari acadèmic

-Reavaluació: sí, a partir del 3,5.

-Nota mínima: 5 per a fer mitjana.

Objectius associats a l'activitat

- Assolir els continguts, procediments i competències propis de l'assignatura, tot treballant de manera autònoma, crítica i continuada els sabers teòrics i les activitats pràctiques de l'àmbit de la pedagogia, l'educació i l'activitat física i de l'esport (AFiE).
- Desenvolupar estratègies de qualitat per al treball en equip i la tasca individual, buscant la responsabilitat individual enfront la tasca i el compromís i cooperació grupal.
- Fer recerca en l'àmbit educatiu/esportiu segons els paràmetres europeus de qualitat acadèmica, aprenent a identificar i aplicar els estànders científics d'alt nivell.

Requisits avaluació continuada (específics)

L'estudiant ha de participar activament en un mínim del 80% de les classes pràctiques de l'assignatura.

Es recorda el caràcter obligatori de l'activitat formativa a realitzar durant la setmana acadèmica (consultar activitats d'avaluació) . La no assistència sense justificar suposarà un NO APTE i assignatura suspesa.

Condicions específiques si l'alumnat no pot fer pràctiques o una activitat d'avaluació

- En relació amb la participació pràctica: l'alumnat que no pugui participar activament a les classes pràctiques per motius degudament justificats haurà obligatòriament assistir a la pràctica, contactant prèviament amb el professor de l'assignatura per a explicar i informar d'aquesta situació. El professor de l'assignatura adaptarà aquesta participació en funció de les possibilitats de l'alumne/a sol·licitant.

Requisits avaluació única

CONDICIONS PRÈVIES:

Totes aquelles persones que optin a l'avaluació única **m'ho han de comunicar** personalment i endegar el procés administratiu pertinent.

Aprovar l'avaluació única inclou la superació (qualificació de 5) en **TRES** blocs: tutories, treball de recerca i examen final.

CONDICIONS PER A LES TUTORIES:

-Computa el 30% de la nota final (15% cada tutoria).

-Son obligatòries al 100%.

-Es realitzen durant les Setmanes Acadèmiques. L'alumne sempre es posarà en contacte amb la professora per agendar la tutoria, i no en direcció contrària. A les tutories cal portar la feina feta segons marca el pla docent al Moodle.

CONDICIONS PER EL TREBALL DE RECERCA:

-Computa el 35% de la nota final.

-Cal presentar el treball per parts (veure pla docent al Moodle) dins els períodes de les Setmanes Acadèmiques.

-Aquells treballs que presentin més d'un 15% de plagi segons Turtinin, quedaran directament suspesos.

-El lliurement final del treball serà durant la setmana 13.

CONDICIONS PER A L'EXAMEN FINAL:

-Computa el 35% de la nota final.

-En l'examen d'avaluació única s'inclouen els continguts de l'assignatura, els materials penjats a la plataforma Moodle, les lectures obligatòries i el propi treball de recerca.

-L'examen final serà el mateix dia que l'examen d'avaluació continuada (veure calendari acadèmic).

CONDICIONS PER A LA REAVALUACIÓ:

-Totes les parts poden ser reavaluables si han estat qualificades amb una nota de 3.5.

Bibliografia i altres recursos

Blázquez, D. (2013). *Diez competencias docentes para ser mejor profesor* de Educación Física. Barcelona: INDE.

Boluda, G., i Lecumberri, C., (2012). Concepte, dimensions i justificació de les competències. *Revista Guix Elements d'Acció Educativa*, 382, p.12-16.

Cagigal, J.M. (2004). *La pedagogía del deporte como educación*. [Reposición]. Coruña: Universidad da Coruña.

Delors, J., (1999). *Educació, hi ha un tresor amagat a dins.* UNESCO.

Fatsini, E., Farré, L. i Lecumberri, C., (2017). Docentes y democracia en secundaria, ¿un escenario posible? *Revista Cuadernos de pedagogía*, 482, p.54-57.

Fermoso, P., (2020). *Pedagogia Social.* Barcelona: Herder.

Gardner, H. (2018). *Inteligencias múltiples.* Barcelona: Paidós.

Lecumberri, C., i Sarramona, J., (2016). *Competències bàsiques de l'àmbit de l'educació física. Identificació i desplegament a l'educació primària*. Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament. Consultat 20 de juliol 2019, des de http://www.gencat.cat/ensenyament

Lecumberri, C., i Puig, N. (2019). *The polítics of Spanish Public sport within the main law*, des de l'adreça URL www.dshs-koeln.de

Lecumberri, C., (2015). Valores en el deporte para la práctica colectiva: una mirada crítica en primária. *Revista Internacional de Deportes Colectivos*, 22, p.68-74.

Lecumberri, C., Ramírez, E., Pla, G., Boluda, G., (2013*). Valors de l'esport: saber guanyar, saber perdre. Grup de Recerca en Educació física.* Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya. Barcelona: Mediterrània.

Le Boulch, J. (2001). *El cuerpo en la escuela en el siglo XXI*. Barcelona: INDE.

Martín, N. (1995). *Sistemática del ejercicio: conceptos y contexto.* Granada: Copartgraf.

Mosston, M. y Ashworth, S. (1993). *La enseñanza de la Educación Física. La reforma de los estilos de enseñanza*. Barcelona: Hispano Europea.

Parlebas, P. (1989). *Perspectivas para una educación física moderna.* Málaga: Unisport.

Pieron, M. (1988). *Didáctica de las actividades físicas y deportivas.* Madrid: Gymnos.

Pieron, M. (1988). *Pedagogía de la actividad física y el deporte*. Málaga: Junta de Andalucía.

Puig, J., i Lecumberri, C., (2020). Las actividades deportivas y la Educación Física, aliadas para hacer frente al escenario post-Covid19. Reflexiones des de la pedagogia. Dins. J.L. Triviño. (Edit.), *El deporte tras el coronavirus*. Versió Kindle.

Sáez de Ocáriz, U.; Lavega, P.; Mateu, M.; Rovira, G. (2014). Emociones positivas y educación de la convivencia escolar. Contribución de la expresión motriz cooperativa. *Revista de Investigación Educativa,* 32(2), 309-326.

Santos, M.A., (2020). *Para qué servimos los pedagogos?.* Madrid: Catarata

Siedentop, D. (1998). *Aprender a enseñar la Educación Física.* Barcelona: INDE.

Soler, S., Lecumberri, C., Daza, G., Hinojosa-Alcalde, I., Tarragó, R., Serra, P. (2020). Centros penitencios y de aprendizaje-servicio en el Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya. *Revista Tándem,* 69, pp.69-72.

Vigotsky, L. (2018). *Psicología pedagógica.* Madrid: Aique.

Vizkarra, M.T., Lecumberri, C. (2020) Experiencias de actividad física y Aprendizaje-Servicio: Hacia una justicia social. *Revista Tándem,*70, pp.4-6.